

Rollo May, *Amor i voluntat*, 1973.
(Traducció: TNC. Publicat en castellà: *Amor y voluntad. Contra la violencia y la apatía en la sociedad actual*.
Barcelona: Editorial Gedisa, 2011)

La relació entre l'artista i el neuròtic, considerada sovint misteriosa, és totalment comprensible des del punt de vista que presentem aquí. Tant l'artista com el neuròtic parlen i viuen des de les profunditats subconscients i inconscients de la seva societat. L'artista ho fa positivament en comunicar als seus semblants allò que experimenta. El neuròtic ho

fa negativament. En experimentar les mateixes significacions i contradiccions subjacents en la seva cultura, el neuròtic no és capaç de

donar a les seves experiències una significació que es pugui comunicar a ell mateix o als seus semblants.

L'art i la neurosi tenen una funció de predir. Com que l'art és una comunicació que sorgeix de nivells inconscients, ens presenta una imatge de l'home que només és perceptible per a aquells membres de la societat que en virtut de la seva consciència sensible viuen en la frontera de la seva societat; viuen, per dir-ho d'alguna manera, amb un peu en el futur. [...]

Els artistes expressen conflictes de la societat abans que aquests sorgeixin conscientment en la societat en general. L'artista —que és «l'antena de l'espècie», per usar la frase d'Esra Pound— viu en formes que només ell pot crear des de les profunditats que experimenta en si mateix en pugnar amb el seu món i modelar-lo. [...]

El món que presenten els nostres pintors, dramaturgs i altres artistes contemporanis és un món esquizoide. Aquests artistes representen les condicions del nostre món que fan peculiarment difícils estimar i voler. És un món en el qual, amb tots els mitjans de comunicació tan vastament desenvolupats que ens bombardegen per totes bandes, la vertadera comunicació personal resulta summament difícil. [...]

06/10/16
— 30/10/16

Funció amb
audiodescripció
22/10/16

Sala Petita

Durada
1 hora i 40 minuts,
sense entreacte

#elcoratgedematar
#TNCdetothom

Traducció
Joan Casas
Carolina Moreno

Ajudanta de direcció
Mònica Bofill

REPARTIMENT

Vols saber-ne més?
Escaneja el codi QR o vés a www.tnc.cat
i hi trobaràs materials complementaris i altres
enllaços d'interès:

Lars Norén, *Diari íntim d'un autor*, 2008.
(Traducció: TNC. Publicat en francès: *Journal intime d'un auteur*. Paris: L'Arche, 2009)

Rollo May, *El coratge de crear*, 1975. (Traducció: TNC. Publicat en castellà: *La valentía de crear*. Buenos Aires: Emecé Editores, 1977)

Francisco J. Uriz, «Las máscaras tienen que caer», pròleg a *La noche es madre del día* de Lars Norén. Madrid: El Público. Centro de Documentación Teatral, 1989

Björn Apelkvist, *El conflicte matern a les obres dramàtiques de Lars Norén de la dècada dels 80*, 2009. (Traducció: TNC. Publicat en anglès: *The Mother Conflict in Lars Norén's Dramatic Works of the 1980s* Saarbrücken: Verlag Dr. Müller, 2009)

Rollo May, *Amor i voluntat*, 1973. (Traducció: TNC. Publicat en castellà: *Amor y voluntad. Contra la violencia y la apatía en la sociedad actual*. Barcelona: Editorial Gedisa, 2011)

Direcció
Magda Puyo

Ajudant d'escenografia
Marc Salicrú

Pare
Manel Barceló

Escenografia
Pep Duran

Equip tècnic i de gestió de Velvet Events
Xavier Xipell "Xipi" (Cap tècnic)
Carles Manrique – Velvet Events (Direcció producció)
Elena Blanco – Magnetica Management (Distribució)

Radka
Maria Rodríguez

Vestuari
Nina Pawlowsky

Il·luminació
Maria Domènech (aai)

Composició
Nao Albet

So
Ramon Ciércoles

Audiovisual
Júlia Simó Puyo

Caracterització
Toni Santos

Producció
Teatre Nacional de Catalunya
i **Velvet Events**

Club de lectura
TNC/Biblioteques públiques de Catalunya

Text editat:
Arola editors i TNC
(En venda a les taquilles i a www.tnc.cat)

ACTIVITATS
— EL CORATGE DE MATAR

Conversa de Pep Duran amb Magda Puyo i Anna Alcubierre
Dissenyar l'escena

Bibl. El Clot – Josep Benet (DHUB)
Organitzat pel Teatre Nacional de Catalunya, el Museu del Disseny i la Biblioteca El Clot-Josep Benet
10/10/16, 19 h
Activitat gratuïta

Conversa amb Magda Puyo

Lectures escèniques
Bibl. Francesca Bonnemaison
13/10/16, 19 h
Activitat gratuïta

Col·loqui amb Marina Subirats

TNC, Sala Petita
14/10/16, després de la funció
Activitat gratuïta

Lectura

Calma, de Lars Norén
Sala Petita
18/10/16, 20 h
Activitat gratuïta

I PROPERAMENT...

08/10/16
Museu Obeses
Obeses, Concert
Sala Gran

20/10/16 – 30/10/16
Celestina

Fernando de Rojas
Sala Gran

27/10/16 – 28/10/16

Llull a la Ciutat Nova
Teresa Vilardell i Miquel Casamayor
Sala Tallers

24/11/16 – 01/01/17

Molt soroll per no res
William Shakespeare
Sala Gran

TNC & TAPES

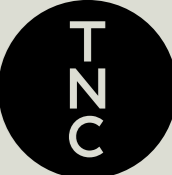
Noves tapes i platillos que canvien segons mercat. Per gaudir abans o després de la funció. I també els menús «Exprés» i «Piscolabis del teatre», sense esperes amb reserva prèvia: 933 065 729 restaurant@tnc.cat

Fotos: David Ruano
Disseny: Forma
DL B 20779-2016

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

EL CORATGE DE MATAR

de Lars Norén

Patrocinador

Damm
Fundació

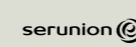
Protectors

Benefactors

Col·laboradors

Lars Norén, *Diari íntim d'un autor*, 2008 (Traducció: TNC. Publicat en francès: *Journal intime d'un auteur*. Paris: L'Arche, 2009)

El vull que els meus personatges tinguin el dret a preservar el seu enigma

Han desmantellat una gran xarxa alemanya de pedòfils. Els americans no saben si Saddam és mort o viu, o totes dues coses alhora. Ha plogut tot el dia a Estocolm. Ulrika és a Mèxic City en aquest moment. Demà, assistirà a l'estrena de *Dimonis*. Corinna i Ulrika van trobar totes dues que la parella del Royal Court actuava com en una tragèdia grega, però que el fill era excel·lent. No sé com va anar. Jo no tinc cap vincle amb el teatre anglès, excepte Pinter. Però Pinter és el nucli d'Anglaterra. S'impregna de Kafka. És la gran ombra del pare. És la potència de la cambra a porta tancada. Són els solitaris d'aquesta cambra a porta tancada on algú truca i els condueix a un extermini visible o invisible. És

Vull que els meus personatges tinguin el dret a preservar el seu enigma

l'ordre. És evitar la comunicació, el despullament i la feblesa. Tots dos han creat un nou llenguatge, compost totalment pel llenguatge que els envoltava, però deformat, desarranjat fins a l'al·lucinació. En aquesta cambra a porta tancada hi reposa la humitat del malson. Avui he treballat l'última escena. [...] Ara m'agradaria que s'hagués acabat. Tinc la impressió de voler morir. Visc la vida dels altres, la dels actors i la dels personatges. Em torno a sentir nu i sense protecció. Vull tornar a casa i escriure. Em pregunto com m'he de comportar per deixar tot això. Per fer el que jo tinc ganes de fer, sense caure en un amor propi brutal. [...]

Vull que els meus personatges tinguin el dret de preservar el seu enigma, el misteri, l'anonimat. No vull que sàpiguen qui són. Quan els anònims signen amb el seu nom, posen esperança sobre el paper. Només vull saber què fan. No qui són. Ni per què. De tota manera, és intangible. Surten de l'obra tan anònims com hi han entrat. És per aquesta raó que les figures de Giacometti són tan poderoses i implaca-

bles, no expressen res sobre qui són ni per què són allà. Després d'haver-les vist, no deixo de pensar-hi. Sempre hi torno. És on vull anar. Encara és lluny? No expliquis res. No. [...]

La vida no és un somni. De vegades hem situat la mirada de Déu en nosaltres mateixos. Ell veu quan ens portem malament envers nosaltres mateixos o envers els altres. Com una mare, no pot intervenir per ajudar-nos. No pot canviar res. És l'únic recordatori que tenim de la nostra responsabilitat. El món és molt més bonic quan no ha estat creat per Déu. [...]

[L'actor i professor de teatre] Keve Hjelm ha mort. No m'agradava. Per a mi, no era ni un déu ni un actor interessant. Va fer malbé tantes generacions d'actors. Era totalment vanitós i narcisista a l'escenari, i tenia una profunda manca de sensualitat. Se me'n fot el que pensin els altres. És clar que era bon actor, però robava tot l'aire i tota l'energia dels seus companys. Era com un enorme vagó de mercaderies que avançava al seu ritme, sense resistència i sempre independentment d'allò que passava al seu voltant. Es posava al centre de cada representació i interpretació. No vaig veure mai que baixés a una font pura i clara on un es pogués sentir vulnerable, impotent i desemparat. Ell donava voltes al voltant de la seva interpretació i absorbia tota la concentració. [...] El que més dominava era la distància, perquè s'hi podia amagar al darrere. Assassinava tots els altres actors a l'escenari. [...]

Björn Apelkvist, *El conflicte matern a les obres dramàtiques de Lars Norén de la dècada dels 80*, 2009 (Traducció: TNC. Publicat en anglès: *The Mother Conflict in Lars Norén's Dramatic Works of the 1980s* Saarbrücken: Verlag Dr. Müller, 2009)

El vull que els meus personatges tinguin el dret a preservar el seu enigma

Pocs autors suecs contemporanis han penetrat en l'imaginari de Suècia de la manera en què ho ha fet el dramaturg Lars Norén (1944-). Descriure alguna cosa com a «rena Norén» (igual que Norén) o «som i en Norénpjäs» (com en una obra de Norén) és habitual entre els suecs, i aquestes expressions es poden utilitzar per parlar de tot, des d'esdeveniments esportius i debats polítics, fins a sopars d'amics o en família. La connexió amb les obres dramàtiques de Norén pot ser indirecta o remota, o clarament precisa. Però tothom sap que el que s'està insinuant és alguna cosa profundament problemàtica, més aviat plena d'angoixa i de conflictes, i sovint crítica fins al punt que l'humor negre n'esdevé un component que s'hi integra de manera natural i hi resulta alliberador. Les obres de Norén, després de la gran eclosió a principis dels anys vuitanta, van esdevenir gradualment un marc de referència per a un públic ampli. El seu nom s'ha convertit avui en dia en un concepte que els suecs utilitzen en la llengua col·loquial de la vida quotidiana, i el seu renom internacional no ha deixat de créixer durant les últimes tres dècades. [...]

En una entrevista de 1990, Norén explica que les seves obres «vénen d'una molècula de finals dels anys setanta, de la qual han sortit gairebé totes». «Per a mi resulta molt tangible aquesta connexió amb tots els textos», diu l'escriptor, i fins i tot afirma que un dels esdeveniments essencials que van deixar anar aquesta molècula va ser el fet d'haver començat una teràpia psicoanalítica amb la mort del seu pare. [...] Aquestes sessions psicoanalítiques de Norén finalitzen a inicis dels noranta a la vegada que l'autor deixa d'escriure sobre famílies i relacions de parella. [...]

Segons les intencions de Norén, *El coratge de matar*, de 1978, forma una trilogia juntament amb *Acte* i *La Depressió*, escrites el mateix any. Temàticament, es troba tanmateix més estretament relacionada amb [un altre conjunt d'obres

El vull que els meus personatges tinguin el dret a preservar el seu enigma

El vull que els meus personatges tinguin el dret a preservar el seu enigma

que tenen com a nucli una família propietària d'un restaurant] —resulta temptador de veure en l'argument una confrontació del pare i el fill petit de les obres del restaurant, tres anys després de la mort de la mare, que aquí es diu Elin igual que a *La nit és la mare del dia*. [...]

[*El coratge de matar*] es pot llegir sota la llum de la cronologia temàtica de les obres del restaurant, com un text on el marginat i impotent pare de la família té l'espai per emergir i mostrar-se amb claredat, després de la mort de la figura dominadora de la mare. I des d'aquesta perspectiva resulta interessant veure fins a quin punt la seva relació amb el fill recorda ara la manera en què les mares lliguen destructivament els fills a les obres de Norén. «Quan ta mare va morir, em va demanar que m'ocupés de tu...» diu prou significativament el pare al seu fill en una ocasió. Les paraules prenen un

significat literal, certament, tal com es veu en la seva manera d'articular la pròpia debilitat, amb comentaris com «Uns dolors al pit em retornen a la realitat...», o la seva resposta quan Eric li demana que vagi ell a comprar: «Erik, no tinc forces per baixar i pujar tots aquests graons... Que no ho entens! Estic malalt.» [...]

A l'obra el pare esdevé problemàtic per a Erik no només com a figura paterna intangible i evasiva. No s'hi retrata només un conflicte edípic invertit, en què el fill ha d'ocupar el lloc del pare i viceversa. També causen conflicte i creen problemes el rebuig a deixar anar el fill, la indiscreció sobre la intimitat i el refús a afluixar els lligams emocionals per part del pare. En substituir la mare absent, la presència del pare esdevé amenaçadora i ofegadora.